

Zaaknummer : 922924
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.P. van der Have
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Scenario's uitwerking Omgevingsvisie Heemstede

SAMENVATTING

In het kader van de implementatie van de Omgevingswet wordt een Omgevingsvisie opgesteld. De Omgevingsvisie beschrijft de gewenste lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in het geheel, dus bijvoorbeeld op het gebied van wonen en bouwen, infrastructuur en groen. Een 80%-versie van drie scenario's voor de uitwerking van de Omgevingsvisie worden voorgelegd aan de Heemstedse inwoners. Dit is een stap om te komen tot een gedragen omgevingsvisie. Na deze consultatie zal de raad vervolgens de visie-op-hoofddijnen en het voorkeursscenario voor de uitwerking van de Omgevingsvisie vaststellen.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Naast Rijk en provincie is ook de gemeente verplicht een omgevingsvisie op te stellen. De omgevingsvisie is vormvrij. De omgevingsvisie is de basis voor de bijbehorende programma's en voor het omgevingsplan dat daarna volgt. Op die manier worden de ambities uit de visie geborgd in regels. Het omgevingsplan geeft vervolgens juridisch bindende regels voor alle functies en activiteiten in de fysieke leefomgeving in de gemeente. Uiteindelijk moet per locatie zo goed mogelijk duidelijk worden wat er kan en mag en hoe de gemeente zijn bevoegdheden en wettelijk instrumentarium inzet om te reageren op initiatieven.

De omgevingsvisie beschrijft de gewenste lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in het geheel, dus bijvoorbeeld op het gebied van wonen en bouwen, infrastructuur en groen, maar ook op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en economie. Ook de relatie tussen de fysieke leefomgeving en sociaal maatschappelijk opgaven, zoals bijvoorbeeld een gezonde leefomgeving, krijgen een plek in de omgevingsvisie.

BESLUIT B&W

1. Het scenariodocument met scenario's voor de uitwerking van de Omgevingsvisie Heemstede (80%-versie) vast te stellen;
2. De onder 1. genoemde scenario's voor te leggen aan de Heemstedse inwoners;
3. Het voorgenomen besluit, als bedoeld onder 2. voor te leggen aan de commissie Ruimte om haar zienswijze kenbaar te maken en het college mee te geven of er onderwerpen moeten worden toegevoegd, geschrapt of overgeheveld van het ene naar het andere scenario of zelfs nieuwe scenario's moeten worden benoemd. (B-stuk).

AANLEIDING

In december 2018 is het Plan van Aanpak Omgevingsvisie door de gemeenteraad vastgesteld. Het opstellen van de Omgevingsvisie is daarbij opgesplitst in 3 fasen.

Collegebesluit

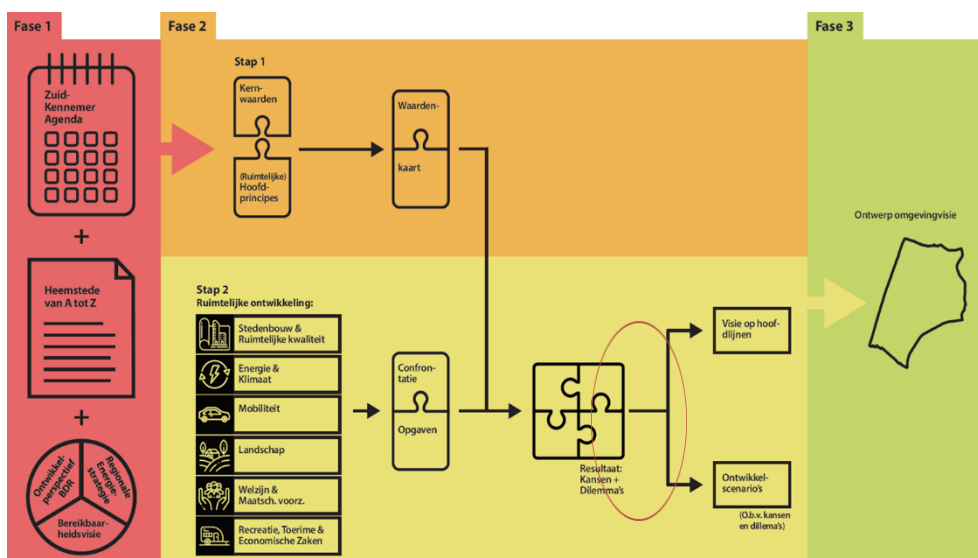
Collegevergadering: 26 oktober 2021

Voorafgaand aan de nu voorliggende scenario's zijn in het traject om te komen tot een Omgevingsvisie de volgende processtappen doorlopen:

- Het bestaande gemeentelijk beleid in beeld gebracht en de trends en ontwikkelingen met de bijbehorende opgaven voor de komende jaren zijn geïnventariseerd (dit is vastgelegd in het beleidsstuk 'Heemstede van A tot Z', dat in juli 2019 door de raad is vastgesteld);
- Samen met de inwoners van Heemstede en externe partners als de provincie Noord-Holland, de Omgevingsdienst IJmond en de VRK zijn de kenmerkende waarden voor Heemstede bepaald;
- Voor de hoofdthema's is in beeld gebracht waarop Heemstede de komende decennia zou moeten inzetten om de in het beleidsstuk 'Heemstede van A tot Z' verkende opgaven in te vullen;
- De in beeld gebrachte opgaven zijn met elkaar geconfronteerd en er is gekeken welke de kansen en dilemma's uit die confrontatie ontstaan.

De confrontatie van de verschillende opgaven heeft nog eens bevestigd dat niet alle opgaven naast elkaar kunnen worden gerealiseerd. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt en een richting bepaald voor de uitwerking van de visie. Nu is het zaak om inzicht te geven in de keuzes en de effecten daarvan voor de verschillende thema's om een goed onderbouwde ontwikkelrichting te kunnen bepalen. Dat doen we met behulp van enkele scenario's, aan de hand waarvan uiteindelijk het voorkeursscenario voor de uitwerking van de visie kan worden bepaald.

Na onder andere signalen vanuit de raad om invloed te kunnen uitoefenen op de keuze van de uit te werken scenario's is besloten om deze tussenstap in het proces te voegen.

MOTIVERING

- *Met deze tussenstap wordt de regierol van de raad op het totstandkomingsproces van de Omgevingsvisie beter geborgd*

Het scenariodocument beschrijft op hoofdlijnen drie scenario's voor hoe de ontwikkeling van Heemstede tot 2040 (de scope van de Omgevingsvisie) eruit zou kunnen zien. Met de vaststelling van de uit te werken scenario's, zoals toegelicht in dit document, heeft de raad de mogelijkheid om via een zienswijze van de commissie Ruimte mee te bepalen welke scenario's verder worden uitgewerkt. Daarmee wordt invulling gegeven aan de wens om regie te houden over het totstandkomingsproces van de Omgevingsvisie.

Overigens is deze tussenstap nadrukkelijk niet bedoeld om in deze fase van het proces al de discussie te voeren over welk scenario de voorkeur heeft. Die discussie volgt op het moment dat de visie-op-hoofdlijnen en de uitgewerkte scenario's ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Nu wordt gevraagd of de nu voorgelegde scenario's kunnen worden uitgewerkt en voorgelegd aan de Heemstedse inwoners. De commissie Ruimte kan hierbij nog meegeven of er onderwerpen moeten worden toegevoegd, geschrapt of overgeheveld van het ene naar het andere scenario of zelfs nieuwe scenario's benoemen.

Waarom scenario's?

Door middel van scenario's kan op hoofdlijnen een beeld worden geschetst van mogelijke ontwikkelrichtingen voor de Omgevingsvisie. Op die manier kan bijvoorbeeld inzicht worden gegeven in wat er gebeurt als we niets doen of juist inzetten op een optimale invulling van de opgaven die voor ons liggen. Scenario's zijn daarnaast bedoeld om te prikkelen en aan te zetten tot discussie over welke kant we op willen of juist niet. Zij zullen dan ook elementen bevatten, waarvoor niet zal worden gekozen. Het helpt ons echter om te bepalen wat de uiteindelijke ontwikkelrichting voor de Omgevingsvisie moet worden.

De scenario's zijn geen beschrijving van de huidige situatie en geven ook nog geen volledig beeld van alle onderwerpen, die in de Omgevingsvisie aan de orde komen. Het betreft een beschrijving van de onderwerpen die het betreffende scenario onderscheiden van de andere scenario's.

- *Met het voorleggen van het scenariodocument aan de inwoners van Heemstede kan de raad een beter onderbouwde keuze van het voor de visie uit te werken scenario maken*

Omdat het belangrijk is inwoners te betrekken bij het vormgeven van een toekomstbeeld van hun fysieke leefomgeving, is aan de opstelling van de Omgevingsvisie een participatietraject gekoppeld.

Het voorliggende document is daarom een 80%-versie. Het is de bedoeling dat het scenariodocument conform het vastgestelde participatietraject voor de Omgevingsvisie wordt aangescherpt tot een 100%-versie in werkateliers met de eerder genoemde externe partners en de inwoners die ook bij de eerdere werkateliers zijn betrokken. Daarnaast wordt het document via de gebruikelijke

kanalen ter consultatie voorgelegd aan alle inwoners met als doel te komen tot een aanscherping van de scenario's, waardoor de scenario's breder worden gedragen. Zo kan de raad aan het eind van fase 2 een beter onderbouwde keuze van het voor de visie uit te werken scenario maken.

KANTTEKENING

Parellel aan het Omgevingsvisietraject loopt voor een aantal onderwerpen een discussie of een visietraject op sectoraal niveau, zoals het wonen, ecologie, warmtetransitie en klimaatadaptatie. Als deze sectorale discussies of trajecten tot concrete resultaten leiden tijdens de totstandkoming van de Omgevingsvisie, dan worden die uiteraard meegenomen in het Omgevingsvisietraject. Andersom wordt in de Omgevingsvisie verwezen naar nog lopende sectorale trajecten en worden de resultaten daarvan betrokken bij de eerstvolgende herijking van de Omgevingsvisie.

FINANCIËN

-

PLANNING/UITVOERING

- Met inachtneming van de zienswijze van de commissie Ruimte over de scenario's zullen deze verder worden uitgewerkt en aangescherpt.
- De aanscherping gebeurt in de werkateliers met de externe en met de inwoners met een bepaalde expertise, ervaring en/of betrokkenheid bij het onderwerp (zie ook onder 'Participatie en communicatie').
- De resultaten uit de werkateliers worden met de hele gemeente gedeeld, zodat iedereen zijn of haar visie daarop kan geven.
- Volgens planning wordt vervolgens de visie-op-hoofdlijnen met de uitgewerkte scenario's in februari 2022 voorgelegd aan de raad. Dan stelt de raad het voorkeursscenario voor de uitwerking van de Omgevingsvisie vast. Daarmee is fase 2 van het totstandkomingstraject van de Omgevingsvisie afgerond.
- In fase 3 zal de ontwerp-visie worden opgesteld. In die fase worden tevens de effecten van de Omgevingsvisie op milieuaspecten (MER), de eventuele onderliggende programma's en de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid betrokken.
- Afhankelijk van de onderzoeken is de definitieve vaststelling van de Omgevingsvisie gepland in het najaar van 2022. Daarmee wordt ruimschoots voldaan aan de termijn, die de Omgevingswet aan de opstelling van een omgevingsvisie stelt (1 januari 2025).
- Op basis van de Omgevingsvisie kan vervolgens de uitwerking van het Omgevingsplan worden gestart.

	Nov 2021	Dec 2021	Jan 2022	Feb 2022	Mrt 2022	apr 2022	Mei 2022	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sept 2022
Vaststelling voor te leggen scenario's.											
Werkateliers en brede consultatie scenario's											
Opstellen visie-op-hoofdlijnen met scenario's											
Besluitvorming over visie-op-hoofdlijnen en keuze uit te werken scenario (Afronding fase 2)											
Opstellen ontwerp-Omgevingsvisie (fase 3)											
Ontwerp-Omgevingsvisie in procedure											
Vaststelling Omgevingsvisie											

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Participatie fase 2 tot nu

Op 27 juni 2019 heeft de raad de aanpak voor fase 2 vastgesteld. Daarin is onder andere aangegeven op welke wijze de participatie wordt georganiseerd. Dit gebeurt in zogenoemde 'werkateliers'. Deze bestaan uit ambtenaren en externe partners (bijv. provincie Noord-Holland GGD, Rijnland). Omdat het belangrijk is inwoners goed bij deze stap te betrekken, zullen inwoners met een bepaalde expertise, ervaring en/of betrokkenheid bij het onderwerp ook worden uitgenodigd deel te nemen. De resultaten uit de werkateliers worden met de hele gemeente gedeeld, zodat iedereen zijn of haar visie daarop kan geven.

Conform deze aanpak zijn werkateliers georganiseerd om te komen tot de kernwaarden van Heemstede en om verschillende ruimtelijke dilemma's binnen de gemeente Heemstede te bespreken. De uitkomsten van deze besprekingen hebben bijgedragen aan het vormgeven van de drie ontwikkelscenario's voor de omgevingsvisie van Heemstede.

Vervolg

Het scenariodocument wordt in een tweetal werkateliers (1 met de externe partners en 1 met de genodigde inwoners met een bepaalde expertise. Het naar aanleiding van de werkateliers aangepaste scenariodocument zal vervolgens voor een brede consultatie van alle inwoners worden neergelegd. Dat zal via de gebruikelijke kanalen, zoals de website en social media gebeuren. Daarnaast wordt gekeken of een passende vorm kan worden gevonden voor een digitale consultatie door bijvoorbeeld de inzet van het digipanel of een andere vorm van digitale participatie. Ook dit met het doel een aanscherping van de scenario's te krijgen.

Collegebesluit

Collegevergadering: 26 oktober 2021

Ook in fase 3, de fase van de uitwerking van de visie, zullen werkateliers en een brede consultatie worden georganiseerd.

DUURZAAMHEID

-

BIJLAGEN

- Scenariodocument "Scenario's Omgevingsvisie Heemstede 2040";
- Beleidsanalyse "De gemeente Heemstede van A tot Z", door de raad vastgesteld op 27 juni 2019;
- Raadsbesluit aanpak fase 2 Omgevingsvisie, visie-op-hoofdlijnen d.d. 27 juni 2019.